

Situatie	<h2>Gepast betalen: paprika's afrekenen</h2> <p>fisme.science.uu.nl/toepassingen/29189/</p>
Beschrijving	 <p>PAPRIKA-MIX Gele, rode en groene paprika Stevig en zoet</p> <p>PER MIX €1,35 3 stuks</p> <p>Praat met de cursist over betalen van boodschappen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hoe betaalt de cursist?• Gebruik hij nog een portemonnee met munten en papiergeld? In welke situatie wel? En welke niet?• Kent de cursist alle munten? Leg een aantal verschillende munten neer en laat de cursist tellen wat er ligt.• Kan hij dan gepast betalen in situaties zoals boven? Met welke munten kan dat in deze situatie?• Wat krijg je terug als je betaalt met € 2,- of met € 5,-?• Je betaalt bijvoorbeeld met een briefje van € 5,-. Dan vraagt een kassière soms, 'heeft u ook 35 cent?'• Heeft de cursist een idee waarom de kassière dat zou vragen?• Bespreek een aantal prijzen van producten via een reclamefolder, zoals te vinden bij de diverse supermarkten en vraag of de cursist deze gepast wil betalen.
Lees meer	Betalen is de laatste tijd steeds meer een handeling geworden met een pasje die je voor een pinautomaat houdt of erin stopt. Betalen met munt- en papiergeld lijkt in Nederland steeds meer te verdwijnen zelfs op de markt.

	<p>Mensen met een kleine beurs kunnen met gewoon geld vaak wel beter zicht houden op hun budget. Het geld voor een week in de beurs hebben, betekent elk moment zicht houden op wat je die week nog hebt. Digitaal is dat veel abstracter. Dus blijft kennis van het geldstelsel wel belangrijk.</p> <p>Er wordt ook in het onderwijs op allerlei niveaus aandacht besteed aan omgaan met geld, zo is er al in het basisonderwijs bij rekenen aandacht voor het geldstelsel en voor het rekenen met geld, vanuit het ministerie van financiën wordt elk jaar de week van het geld georganiseerd met een lespakket voor het onderwijs, en er zijn allerlei lespakketten over omgaan met geld voor de volwasseneducatie. Zo is er bijvoorbeeld een boekje geschreven over basaal omgaan met geld met de titel, 'Wat kost het?' in de serie Succes! Rekenen, uitgegeven door de stichting Lezen en Schrijven. (https://www.lezenenschrijven.nl/wat-doen-wij/oplossing-voor-je-vraagstuk/succes-rekenen)</p> <p>Voor veel mensen is het moeilijk om in ons geldstelsel mee te komen. Betalen doen ze al snel met een briefje van € 20 of € 50, omdat ze weten dat dit in elk geval genoeg is. Wat ze terugkrijgen kunnen ze vaak niet zelf narekenen. Ze moeten er maar op vertrouwen dat die ander eerlijk teruggeeft.</p> <p>Hoe moeilijk is het eigenlijk? Geld als betaalmiddel vraagt van de gebruikers kennis van het stelsel munten en papiergeld, van een munt van 5 eurocent, tot een briefje van 50 euro. Deze kennis omvat naast het kunnen lezen en begrijpen van een bedrag als € 3,57, ook het kunnen materialiseren van het bedrag in munten, en het kunnen inschatten van de waarde als betaalmiddel ervan. Dus kun je er een pak melk, een brood of soms een televisie mee kopen?</p> <p>Bij de invoering van de euro is gekozen voor een systeem met 1, 2, 5 en tienvouden daarvan. Het stelsel heeft als eenheid € 1,- (een euro). De eenheid vertegenwoordigt niet de kleinste waarde, er wordt gerekend met honderdste delen (€ 0,01), dus in breuken (veelvouden van 1/100). Daarvoor bestaat in de getallenwereld het decimale getallenstelsel, waarin achter de komma de cijfers staan voor tienden en honderdsten. Eigenlijk voor de gebruikers een heel ingewikkeld en abstract systeem. In het basisonderwijs is het omgaan en rekenen met kommagetallen voor veel kinderen al snel te moeilijk.</p> <p>Al snel koos Nederland ervoor om in de materiele betaling als kleinste munt 5 eurocent (€ 0,05) te kiezen. Terwijl bij de prijzen in de winkel bedragen als € 3,57 gehanteerd worden. Dus wordt ook nog van de gebruiker gevraagd om zo'n getal af te ronden, met een afrondregel</p>
Ervaringen	Samara: muntgeld, ja, daar betaal ik dagelijks mee.

Samara: kleine muntjes zoals 5 cent en 10 cent, die gooi ik in een klein mandje, en als het mandje een beetje gevuld is, doe ik het in spaarpotjes, dan heb je weer wat extra's als het nodig is.

Samara: de munten van 50 cent en 1 euro doe ik in een aparte portemonnee voor de kleine boodschappen. Bij digitaal geld geef ik onbewust meer uit.

Ruth: als ik bij de supermarkt contant betaald, en ik krijg geld terug, dan is het vriendelijk lachen en ik loopt gewoon naar buiten, maar misschien ben ik wel dan voor twee euro, die heb ik niet omdat je dat inzicht niet hebt, hoeveel je terug moet krijgen.

Ruth: als ik een bonnetje krijg om af te rekenen dan kan ik niet nadenken over dat bedrag, het getal leeft niet bij mij.

Ruth: Stel dat ik een budget heb van € 50,- voor die week, dan kan ik zo maar mijn boodschappenmandje vol gooien met boodschappen van € 3,- en € 5,-, en kan ik niet bedenken hoeveel dat bij elkaar zou kunnen zijn.

Kun je hier de munten vinden die je nodig hebt voor € 1,35?

Ruth: ja, dat kan ik wel, vrij snel zelfs.

En als je dan € 2,- zou geven voor die paprika's, weet je dan wat je terugkrijgt?

Ruth: nee, geen idee, ik zie het niet, ook niet als ik het nu rustig zou kunnen uitrekenen.